

גליון מספר 9

אור נחמיה

העלון לקהילת יוצאי קוצ'ין {הודו}

יוצא לאור לכבוד הצדיק המקובל האלוף
הרב נחמיה מוטא זצוק"ל
בעידודו ובהכוונתו של מורנו ורבנו הרב"ג ר' יעקב יעקב שליט"א
רב הקהילה ומרא דאתרא של מושב "תעוז".

דבר העורך

קוראים יקרים!
לאחרונה נתפרסמו לעיתים
סיפורים ודיווחים על חיי
הקהילה הגולה כיצד חיו
ומה על גחלת האספות
שלא תכונה אף צא עקב
אם יוצאים אנו לשאר
האספות כפי שגם בנינו
יצאו לעולם אפרות אלו לא
זיכרונות צדיקים לעשות
מעשים וכל נחשט שפא עשים
צדיקים להיות גזולים מאז
ואין לה מכותנו חלילה
וחס. האם שפא עשים ביוצרי
הוא להרים אלפון או
לשמוע פקס לא ערכת העלון
(האמא כמאמין הקהילה
הקוצ'ינית בארץ) להוציא
על מאורע עכשווי או כל
חומר אחר על הקהילה
בנייה חזיה ומינהיגה רק
בק נעשה ונצליח בתקופה
לשנות בעולם שלכם
אפיו יוסף

ספורי מופת אודות הצדיק המקובל הרב נחמיה מוטא זצוק"ל! (מפי השמועה)

(* גוי מקומי שבא בסכסוך עם א' היהודים אמר בלבו: "אלך ואזלזל במקום קברו של הצדיק שלהם, הלך הלה שבלבו מחשבת זדון לחלל את קדושת המקום, עלה על ציון הקבר ואיוה לעשות שם צרכיו (במחילה מכבודכם), ברגע שעלה על הציון הביטו העוברים ושבים במחזה פלאי כאשר בו במקום התאבן אותו רשע ללא יכולת להיזיז אף לא איבר אחד, הביטו הכל וראו במו עיניהם כיצד ה' יתברך מפר עצת רשעים ושומר הצדיקים אף לאחר מיתתם!.

(* בפרק הזמן שהחליטו בני בליעל להרוס את בית הקברות היהודי לטובת בניית כביש, היה פועל מקומי שתפקידו היה לשבור ולעקור הקברים ע"י טרקטור גדול, בעודו עסוק בפינוי הקברים, הבחין כי נשאר עוד מצבת קבר אחת כדי לסיים את מלאכתו הקשה, ניגש הלה עם הטרקטור לכיוון הקבר, אך לפתע בטרם הספיק לגעת בקבר, קיבל הלה מכה אנושה בגופו ולפי העדים שנכחו במקום, אף הועף מרחק מה המקום, לאחר שהתאושש וקבל טיפול ועזרה, נוכח הוא לראות שאותו הקבר היה של הצדיק הרב נחמיה מוטא זצוק"ל!!! כמובן שהדבר התפרסם במהירות ומיני אז לא ניסו יותר לפנות את קברו ואדברה החלו לטפח את הקבר וסביבתו. והיה בזה קידוש ה' גדול, שידעו כולם את כוחו של הצדיק.

(* מפי השמועה קבלנו סגולה נפלאה שהייתה פועלת ישועות לחשוכי בנים, האישה הייתה לוקחת חוט עגול ומקפת סביב קברו של הצדיק, שבפיה תפילה לה' שיושיעה בזכות הצדיק, לאחר מכן הייתה לוקחת את מידת ההיקף של הציון ולוקחת החוט ומסובבת סביבה כמין חגורה וכך בע"ה הייתה נענית מן השמים וזוכה לפרי בטן. יש לציין בהקשר זה שעניין ההקפות סביב קברם של צדיקים יסדתו בהררי קודש, כפי שכתב "האגודה" על מס' שמחות וזה לשונו: "מעשה באשה א' שחלתה בתה, והלכה לעזרה (שבבית המקדש) והקיפה ולא זזה משם עד שבאו ואמרו לה שנתרפאה.. ודבר זה יסד שלמה המלך שכל מי שיש לו צרה, יבא ויתפלל שם. וכתב "האגודה": שמכאן מקור המנהג להקיף בבית הקברות, ומסביר בספר "טעמי המנהגים": שהכוונה להקיף את קברי הצדיקים הקדושים שקדושתן כמו העזרה, והרי העזרה מלשון "עזרה" שנותנת עזרה לישראל, וכן בקברות הצדיקים יוצא עזרה וקיום לעולם.

בעלונים הבאים נרצה לסקר את חזני ורבני הקהילה בעבר, נבקש להמציא לפנינו סיפורים ועדויות על חזנים ורבנים של הקהילה בעבר

אור נחמיה

אגוד קהילות יוצאי קוצ'ין

טלפון מערכת: 0527-629249

כתובת המשרד: רח' קלישר 5 ב"ב

מיקוד 51388

דוא"ל: ORNM12@walla.com

ניתן לשלוח הערות, תגובות, ומודעות

אין לטלטל בשבת במקום שאין ערוב!

© כל הזכויות שמורות למו"ל

העלון יו"ל לעילוי נשמת!

אליה אליהו ז"ל רחל אליהו ז"ל
בן אסתר ואליהו ז"ל בת שרה ויוסף ז"ל
נלב"ע כה' כסלו תשכ"ב נלב"ע יט' תשרי תשמ"א
וכן לע"נ הבחור מיכאל חיים בראון ז"ל
תהא נשמתם צרורה בצרור החיים. אמן!
(הוקדש ע"י החפץ בעלום שמו, מושב תעוז)

כוחו ואחריותו של שליח הציבור!

מאמר מאת מורינו ורבנו הרה"ג יעקב יעקב שליט"א !

מרא דאתרא דמושב תעוז ורב הקהילה !

מאמר זה נכתב לאחר ריבוי הפניות מבני העדה לעזור על נושא זה וללמוד אודותיו !

כשעולים בשנת אבל, או ביום פקודת השנה להוריהם או לאחד מקרוביהם. אמנם במחשבתם מכוונים הם לעשות מצוה, שהרי מכוונים הם לעשות נחת רוח ועילוי נשמה לנפטר, אך בהחלט יתכן שבמקום להועיל הם עלולים להזיק. כמו שכתב בספר "חסד לאלפים" וזה לשונו: "יש אנשים העולים להתפלל או לקרוא בתורה למנוחת הוריהם או לשנות קרוביהם, ואינם ראויים לכך מצד שעוברים עבירות מצוה, או מדברי חכמים ובמקום לגרום "ע"ג" לנשמת הוריהם או קרוביהם, גורמים ל"נגע" לנשמותיהם חס ושלום, או לעיני נשמתם במקום לעילוי נשמתם. ובזהר הקדוש (פרשת ויקרא) מבואר, שאם השליח ציבור חוטא, ויאלץ שסומכים עליו, ואין קטיגור נעשה סגור. על כן נפסק

להלכה שמי שהוא בעל עבירה, כגון: שמגלה זקנו בתער - סכין וכד', אסור לו להיות שליח ציבור אפילו באקראי, ועליו נאמר: "נתנה עלי בקולה על כן שנאתיה". והסיבה: שהוא מעורר שנאה ומדנים בשמים אצל הקב"ה, לכן יפה שתיקתו מדיבורו, וכל שכן למי שמחלל שבת (שדיט כמומר לכל התורה כולה). ועל אף שכתוב בתורה: "שלום שלום לרחוק ולקרוב" כלומר שיש לקרב אף את הרחוק מקום המצוות, מכל מקום בכדי לעלות חזון וכשליח ציבור צריך דרגה גבוהה ביותר על מנת שיוכל להוציא הרבים ידי חובתם, וכמו שאמרו חז"ל: "לא כל הרוצה ליטול את השם

(לעלות כחזון) יבא ויטול!" ועל זה כתב הרב "בכור שור" (בספר תבואות שור על הגמ' שם) וז"ל: ידוע שכל תפילה נקראת רחמים, שצריך השליח ציבור לעורר רחמים, ושליח ציבור שאינו הגון, מעורר מידת הרחמים למידת הדין. אכן רואים אנו אחים יקרים! שמי שיש עליו "שעטנז" דהיינו שאין הוא ריקם מעבירות, אינו יכול להתפלל כחזון, ולכן אדם יבדוק את עצמו אם אכן ראוי הוא לעלות כחזון או לא. ודורשי רשומות דרשו ראשי תיבות "חזון": חכם, נקון, נשוי. דברים אלו נכתבו על מנת שנדע שלא כל הרוצה ליטול את השם, יכול לבוא וליטול. יהי רצון שיעזרנו הקב"ה ונוכל לתקן ולהתחזק בדבר זה, ויהיה זה לתועלת ולטובת הציבור. ואברך את כל חזני הקהילה די בכל אתר על תרומתם המרובה כשליחי הציבור העושים מלאכתם נאמנה במסירות ובנאמנות, ויהי רצון שיקובל תפילותנו ברצון. אמן ואמן.

בחודש שעבר נתקבל מכתב ממר אברהם א. נ"י וזהו תוכנו: "לכבוד איגוד קהילות יוצאי קוצ'ין וכ"ו..... בהזדמנות זו אבקש מכבוד מו"ר המרא דאתרא שיוורה לנו את הדרך כיצד ומתי עולים לשמש כחזון ומי הראוי מבחינה הלכתית לשאת בתפקיד זה, ושוב אודה לכם על העלון הנפלא וכ"ו...." עד כאן לשון המכתב. אחים יקרים! אקדים ואומר שאין במאמרי זה כוונה ואין דרכי בכך להטיל דופי חס ושלום על אדם כל שהוא מקהילתנו, אלא המטרה היא לבאר ולעזור את המחויבות של האדם העולה כשליח ציבור-חזון, שהרי הש"צ או כל יחיד שעולה בשנת אבלו או ביום האזכרה לאחד מקרוביו. כשמו כן הוא, שליח של כל הציבור, ושם זה מחייב מאד, כי עיניהם ולבם של הציבור נשואות אליו. אתחיל במעשה שארע בישיבת "מיר", בזמן שהותה בשנחאי שבסין, בתחילת מלחמת העולם השנייה. באחד מימי יום הכיפורים עזב אחד הבחורים את אולם הישיבה באמצע התפילה, ושב כעבור זמן קצר כשהוא לבוש בבגדי יום חול. הדבר היה לפלא, אך בעיצומו של יום לא מצא אף אחד מן הנוכחים לשאול לפשר הדבר. במוצאי יום כיפור שאלוהו לפשר מעשיו? והוא השיב: "הרגשתי שאין התפילה שגורה בפי והיא אינה קולחת. ניסיתי אמצעים שונים כדי לעזור את עצמי, אך ללא הועיל, לפתע נזכרתי שהאיסור של בגד "שעטנז"

הוא מן הדברים המונעים את עליית התפילה, וממילא עלה בדעתי חשש שמא בחליפה החדשה שקניתי יש שעטנז. הוזרתי ללכת לחדרי ולהחליף את בגדי, לבשתי את הבגדים הישנים שהבאתי מליטא - ואז זרח אור בנשמת. התפילה חזרה להיות שגורה בפי, ההתעוררות וההתרגשות היו כפי שראוי להיות ביום הקדוש". ובאמת לאחר יום הכיפורים נמסרה החליפה לבדיקת מיוחד ואכן נמצא בה שעטנז - חוטי פשתן התפורים בחליפת צמר. ממעשה זה רואים שכשיש על הגוף דבר אסור אי אפשר להתפלל. הנה תפקיד החזון הוא: להתפלל בסדר נאה, ולהוציא את אלה שאינם בקיאים, הרי שהדבר בעל אחריות רבה, אך בשביל כך צריך שיהיה ראוי והגון וביתו ריקם מעבירות כדברי הגמ' (תענית ט"ז ע"ב), דכתיב: "נתנה עלי בקולה על כן שנאתיה" (ירמיה י"ב). וכך נפסק בטור ובשו"ע (הל' תפילה ס' נ"ג ס"ד). כמה כואב ומצער לראות לפעמים אנשים העולים להתפלל ואינם ראויים לכך, והדבר בולט במיוחד

מבזק - בקהילה

ראשל"צ: (שכון המזרח) כוס תנחומים נשגר למשפחת אברהם במות אביהם המנוח אליהו אברהם ז"ל מזקני העדה ת.נ.צבה... **ראשל"צ (רמת אליהו)** מרכז התנופה של ביהכ"ס מגן אברהם ממשיך ומידי יום רביעי מתקיים שיעורו של מו"ר המרא דאתרא שליט"א על עניני הזמן והשעה, מומלץ להשתתף (השיעור בכל שבועיים) **ראשל"צ (ב"ב)** ברכת מזל טוב חמה ולבבית נשגר למשפחת כהן לרגל שמחת בר המצווה של הבן אחי הי"ו יזכו לרוות ממנו נחת דקדושה, אמן! , ברכת מזל טוב נשגר למר אלהן כהן ושיזכה לרוב נחת והצלחה מאחלים משפחתו.

נא להודיע על מאורעות נוספים ע"מ שנוכל לפרסמם !

עלי עשור ועלי קוצ'ין

בתי הכנסת של עדת בני קוצ'ין - כתבה מס' 4
מפרי עטו של מר יוסף אורן נ"י!

עיירת מאללה

עיירה גדולה השוכנת על גדת נהר היוצא ממחוז פארו, לכיוון צפון מס' קילומטרים הטבול בירק רב, אגמים ועצי קוקוס ופירות טרופיים רבים. במאללה חיו בתקופה האחרונה (לפני שנת 1954 למניינם) כ-40 עד 50 משפחות ובתי אב. במרכז העיירה, בלב ליבו של השוק הסואן, עמד בית הכנסת שנבנה בשנת 1597 למניינם.

והשטח שייך ליהודים שנותרו שם, ואילו העירייה טוענת לעומתם שבהיות והיהודים עזבו מרצונם לעלות לא"י הרי שהם העבירו לשליטת העירייה את המתחם, ומה עוד שלטענתם ישנו מסמך בחתימת ראשי הקהל של מאללה המורה על ויתור לטובת העירייה. בתוך כך נודע כי בית המשפט גזר לעת עתה על צו המורה על "הסרת יד", היינו, שעד גמר המשפט אין אפשרות לאי מי מהצדדים לפעול בתוך המתחם, כפועל יוצא להחלטה זו, הרי שהמקום מוזנח ביותר, ללא טיפול וניקיון הן בחצר והן במבנה. בנוסף שטח בית הקברות נהפך למגרש למקומיים! כל הקברים נהרסו למעט מס' קברים בודדים, שריד לדור הדעה שחיו

חמנות שחזור ביהכנ"ס בעבר

בית כנסת זה נסגר בשנת 1955 למניינם, כאשר אחרון היהודים עלה לארץ ישראל. הקהילה היהודית של מאללה, טרם עלייתם ארצה, העבירו את שטח ביהכנ"ס, המבנה, ושטחו של בית הקברות למינהל המקומי: "העירייה" הנקראת: "פנג'ייט", הדבר נעשה מתוך הבנה או שמא תקווה כי העירייה תשמר על המקום ועל קדושתו הרבה. בית הכנסת והחצר שלו עומדים היום בשיממנם. המבנה ללא היכל ספרי תורה ובמת התפילה, לא ידוע איזה יד העלימה דברים אלו. מה שנשאר כאבן זיכרון לפאר שהיה במקום, אלו המדרגות המובילות לבמה העליונה ועזרת הנשים. על קיר ביהכנ"ס נכתב באותיות "קידוש לבנה" את

הפסוק: "אז ימלא שחוק פינו ולשוננו רינה, אז יאמרו בגוים הגדיל ה' לעשות עם אלה", ובתוך פסוק זה מהתהילים חרטו את שנת ההקמה. מה מרגש היה להיכנס לתוך ביהכנ"ס ולקרא את הכתוב בלשון הקודש, כאשר המקומיים עומדים ומשתהים ומלאים הערכה, יש לציין כי בכל פעם שמגיעה משלחת של מטיילים או מבקרים למקום, ישנה התקהלות רבה ומייד מגיעים מקומיים רבים וצוותי תקשורת ועיתונות המדווחים בכתבות ססגוניות על הביקור ועל חיי היהודים בארץ ישראל. שריד לחיי הקהילה והפאר שהיה בביהכנ"ס ניתן למצוא גם בעיצובים היפים בתקרת ביהכנ"ס וכן אולם התפילה ועזרת הנשים. אולם לדאבונו הגדול "באו גוים בנחלתך.. וגו'", אולם התפילה הפך למקום התכנסות ציבורית לאנשי המקום, בכל החדר הפונה לכביש בננו חנויות לאנשי המקום, החדר השני מוזנח ביותר, והמקומיים משתמשים במקום קדוש זה לאפסון ויכוש תבלינים וסוגי גרעינים. היום מתפתח ויכוש משפטי נוקב בין הקהילה היהודית מארנקולם לבין עיריית מאללה, הקהילה היהודית טוענת ובצדק שהמקום

מראה פנים ביהכנ"ס

פה. אנשי מאללה נקראו גם "פלאשה" מלשון: "פלאשה קות"ס", ישנה סברא שלמחוז זה הגיעו מהגרים מארצות פולין, התערו בחברה היהודית המקומית והשתקעו שם, ומכאן ניתן להם שם זה. אנשי מאללה בהירים יותר ונעימי הליכות, יתכן ואלה השאריות שקבלנו מהפולנים... עיירה זו

הייתה קטנה יחסית, היו שם קשיי פרנסה רבים ואבטלה גואה, לכן חלק מהמשפחות או הגברים שבהם עברו להתגורר בעיר הגדולה "ארנקאלום" למצוא עבודה ולהביא טרף לביתם. לצערם, הקהילה לא קבלה אותם באהדה בטענה "שאינכם משויכים לקהילה!", (שהרי מטרתם הייתה רק להתפרנס). בחגים שהיו נותנים כספים ומקבלים זכויות, אותם משפחות לא זכו לקבל ההטבות ונקראו: "ננאפ'ני" היינו "לא שייכים". רק לאחר מאמצים רבים תחנות ובקשות ראשי ביהכנ"ס טקאמבאגוס החליטו לקבלם כחברים בביהכנ"ס וקבלו חלק מהזכויות לשמחתם הרבה. כל העולים ממאללה לישראל נקלטו יפה בארץ ונטמעו בתוך כלל הקהילה הקוצ'ינית בכל מושבותיהם בארץ ישראל.

טנא מלא ברכות נשגר לידדנו היקר מר יוסף אורן הי"ו לרגל הכנס נכדו נ"י בבריתו של אברהם אבינו ע"ה יזכו ההורים לרוות ממנו נחת דקדושה בבריות איתנה כעתירת נשיא האיגוד יו"ר הארגון וחברי המערכת

העלון יו"ל בסיוע "נגריית סימון"

בהנהלת אבי סימון (תעוז)

מבצעי דחורף החם בעיצומם:

מחירים מיוחדים על מטבחים!

וכרגיל. אצלנו הנחה אמיתית לבני העדה!

פלא: 052-672893

מבצעי הצטרפות למנויים חדשים

כמה פעמים חשבת: איך להשיג את עלון? ולבסוף גם לא ראית אותו...

מהיום תוכלו לקבלו מבלי לטרוח.

מנוי שנתי לגיליון

מקנה לכם אפשרות הנצחת יקירכם

בעלון ביום פקודתם, ובנוסף

העלון מגיע ישירות לביתכם בלי

לחכות ובלי מאמץ!

מז הגורל ומז היקב..

המעוניין לפרסם לזכות הרבים: ספר, מאמר או סידור תפילה הקשורים לעדה וכו' וכן דיסקים של העדה. ניתן לשלוח העתק למערכת ונשתדל לפרסמו לתועלת הרבים (כמובן שהדבר יעשה בתאום עם ועדת הביקורת)

הודעה חשובה: ©

לאחר שרבו הפניות על קבלת חומר כלשהוא מדפי הבטאון "אור נחמיה", וכדי למנוע מכשול מחזיבור היקר. חננו להבהיר מספר דברים חנוגעים להוצאת בטאון "אור נחמיה". העלון במתכונתו נאז שייצא לאור עד עתה חינו בחזקתו של העורך נ"י. ומכיון שרשאי אדם לאסור את שלו, חן עפ"י חוקי התורה וכן עפ"י חוקי המדינה, על כן חננו להודיע כי כל הזכויות שמורות לו ולבאי כוחו, אין להעתיק לשכפל לצלם, לתרגם, ולאפסן בכל אמצעי מדיה טכני או אופטי, חלק כל שהוא מדפי העלון, כולו או מקצתו, ללא נטילת אישור מפורש בכתב מהעורך. לחלק מחומרי והתמונות המובאים בעלון יש זכויות יוצרים ממחבריהם, ויש לבקש רשות זו מהם. כל חומר חמוגע ליד המערכת עובר עריכה, שכתוב וניסוח מחדש ועל כן אין להעתיקו כנ"ל. יתכן כי מקצת מחומרי המובא בעלון יפורסם גם במקומות אחרים, אך כל זאת יעשה בתאום עם מערכת העלון ולשומעים יונעם ותבוא עליהם ברכת חטוב (הודעה זו כוחה יפה אף להבא בעלונים הבאים בע"ה)

שידוכין לבני העדה

אנא לכתוב פרטים למר מ'רא ד'כא - (מרדכי)
ת.ד. 6637 ירושלים 910660
טל': 026257676 ושנפגש רק בשמחות!

בית ההוראה 88

בית ההוראה ושאלות בהלכה פתוחים לקהל הרחב
מידי יום בין השעות 21.00 - 22.30
רישום לנישואין והדרכת החתן בנושא הבית היהודי
יערך במקום (בתאום מראש).
מחלקה להדרכת כלות (כנ"ל).
לשאלות בעניני הלכה וקביעת תורים
חייג: 02 - 9911655 בית הרב.

באורים ושעמים על מנהגי הקהילה!

אחד המנהגים היפים והמרגשים שנוהגים בקהילתנו הוא: א. בסיום תפילות השבת בבית הכנסת נגשים הבנים ומניחים יד ימין בירך רגל ימין של אביהם ומנשקים את היד, והאבא מניח יד ימין על ראשו ומברכם. ואח"כ נגשים הציבור לזקן המתפללים ונוהגים כנ"ל. לפני הקידוש בבית, נגשים הילדים להוריהם ומניחים יד ימין על ירך רגלם הימנית, והם מניחים ידם הימנית על ראשם ומברכים אותם. רבים הם הדורשים לדעת מהו הטעם והסמל של מינהג זה? פנינו למר המרא דאתרא ולהלן תשובתו: **נראה הטעם:** הנה בבראשית (ל"ב) נאמר: שהמלאך נאבק עם יעקב אבינו, ובהמשך כתוב: "וירא כי לא יוכל לו ויגע בכף ירכו ותקע כף ירך יעקב". נשאלת השאלה למה פגע דוק בכף ירך יעקב אבינו ולא במקום אחר? אחד ההסברים המובאים בספר: "צרור המור" הוא: אותו מלאך רע ראה שלא יכול לנצח את יעקב, נתן עיניו להרע לבניו ע"י פגיעה בירך, זאת אומרת ש"הירך" מסמל המשכיות הדורות. וכן כשנשבע יוסף לאביו, אומר הכתוב: "שים נא ירך תחת ירכי" (בראשית מ"ז-כ"ט) ומסביר הרשב"ם שיוסף שם את ידו תחת ירך אביו להראות שהבן משועבד לאביו ומכבדו, כדכתיב: "כן יכבד אב" (מלאכי א'-ו). מהסברים אלו רואים אנו ש"הירך" מסמל המשך לבאים אחריו. ונמצא לפי זה טעם מקורי למנהגינו, שע"י נתינת יד הבנים והבנות בירך אביהם, מראים שמוכנים הם לקבל את ההשפעה שמשפיע האבא, ובנוסף האבא מראה לילדיו שהם ההמשך שלו ולא יהיה הפסק הדורות חס ושלום. מאותו טעם נוהגים גם בבית הכנסת עם זקן הציבור.

"אור הזכויות": לרפואה, הצלחה ולהבדיל לעילוי נשמה!

לעילוי נשמת

אביגיל בת רחל ז"ל
נפטרה כ"ט שבט
ת.נ.צ.ב.ה.
נדבת: המשפחה יחיו

לעילוי נשמת

יוסף בן רבקה ז"ל
ת.נ.צ.ב.ה.
נדבת: המשפחה

לעילוי נשמת

חיים בן פנינה ז"ל
לאה בת שרה ז"ל
ת.נ.צ.ב.ה.
נדבת: מר אבי סימון נ"י

לעילוי נשמת

יצחק בן יוסף ז"ל
אסתר בת שרה ז"ל
ת.נ.צ.ב.ה.
נדבת: מר יפת יוסף נ"י